

Nämnd/styrelse

Kommunstyrelsens**Utskott för vård och omsorg**

Datum	2025-05-21		
Tid	Kl. 08:30 – 12:30, 13:30 – 14:45		
Plats	Junselerummet, kommunhuset, Sollefteå		
Beslutande	Enligt närvaro- och tjänstgöringslista		
Övriga närvarande	Ann-Katrin Lundin, socialchef §§ 42 – 53 Lena Andersson, samordnare §§ 43 – 45 Annika Modéen, verksamhetschef IFO §§ 43 – 46, 49 Hanna Forsberg Sjölander, kvalitetstrateg §§ 43 – 45, 50 Anders Lundkvist, verksamhetschef FS §§ 46 – 47 Conny Uppling, verksamhetschef ÄO §§ 46 – 48 Marie Petersson, controller ÄO § 48 Sandra Sahlberg, arbetsmarknadschef § 46 Leif Kårén, ekonom § 46 Sofia Lindahl, verksamhetschef HSV § 46 Hjördis Norrman, ekonom § 46 Cristina Waaranperä, enhetschef ekonomi § 50 Anna-Maria Andersson, sekreterare §§ 42 – 53		
Underskrifter	Sekreterare	Anna-Maria Andersson	§§ 42 – 53
	Ordförande	Birgitta Häggkvist (Vi)	§§ 46 – 53
	Justerare	Susanne Lindahl (S)	§§ 42 – 53

Bevis om justering

Protokollet är justerat.

Justeringen har tillkännagetts genom anslag på Sollefteå kommuns digitala anslagstavla,

www.sollefteå.se

Närvaro- och tjänstgöringslista

Namn	När- varo	Tjg. ers.	Reservation		Jäv		Anteckningar
			§		§		
Ledamöter							
Kjell-Åke Sjöström (V)	X						Ordförande Avviker kl. 11:45, deltar ej vid beslutsfattande
Birgitta Häggkvist (Vi)	X						Vice ordförande Träder in som ordförande efter kl. 11:45, vid beslutsfattande
Monica Tirri (C)	X						
Emelie Wrede (C)	---						
Susanne Lindahl (S)	X						
Ersättare							
Jörgen Andersson (V)	X	X					Ersätter KÅ Sjöström från kl. 11:45, vid beslutsfattande
Ronnie Larsson (KD)	X						
Fredrik Granholm (C)	X	X					Ersätter E Wrede (C)
Ulrika Frestadius (M)	X						Ej närvarande kl. 10:45 – 11:45
Lisa Wenman (S)	X						

Val av justerare

Susanne Lindahl (S) utses till justerare.

Justeringen sker digitalt.

Dagordning

Föreslagen dagordning godkänns.

Nämnd/styrelse

Kommunstyrelsens**Utskott för vård och omsorg****Dagordning**

§ 42	KS/8/2025	4
Information: Aktuellt läge		4
§ 43	KS/158/2023	5
Ändringar och tillägg i kommunstyrelsens delegeringsordning		5
§ 44	KS/371/2022	8
Särskilda förordnanden inom socialtjänstens område		8
§ 45	KS/183/2025	12
Insatser utan individuell behovsprövning		12
§ 46	KS/18/2025	16
Ekonomi- och verksamhetsuppföljning FS, ÄO, IFO och HSV,		16
april 2025		16
§ 47	KS/8/2025	20
Information: Nuläge – Digital signering inom äldreomsorg och funktionsstöd		20
§ 48	KS/8/2025	21
Information: Uppföljning – Velfärdsresan inom äldreomsorgen		21
§ 49	KS/192/2025	23
Avtalssamverkan – handläggning av ärende inom IFO åt annan kommun inom Västernorrland		23
§ 50	KS/170/2025	26
Avgifter och taxor inom äldreomsorg, funktionsstöd samt kommunal hälso- och sjukvård		26
§ 51	KS/8/2025	32
Återrapportering övriga möten		32
§ 52	KS/74/2025	33
Rapportering: Ej verkställda be beslut enligt SoL och Lss		33
§ 53	KS/14/2025	34
Delgivning av handlingar		34

PROTOKOLL

Sammanträdesdatum

2025-05-21

Nämnd/styrelse

Kommunstyrelsens**Utskott för vård och omsorg**

§ 42

KS/8/2025

Information: Aktuellt läge**Beslut**

Kommunstyrelsens utskott för vård och omsorg tackar för informationen.

Ärendebeskrivning

Ann-Katrin Lundin, socialchef, berättar om nuläget inom verksamheterna.

Har deltagit vid ett möte kring gemensam socialjour. Det finns vissa frågetecken kring presenterad modell och praktiska frågor som behöver lösas innan beslut kan tas efter sommaren.

Diskussion pågår tillsammans med Solatum kring anpassat trygghetsboende vilket är en form av boende, inget bistånd. Kommunstyrelsen beslutade att driva ett projekt under 2022–2024 för att utreda och prova att ge vissa äldre, med behov av att bryta social isolering eller ensamhet, förtur till trygghetsboende. Projektet har visat sig varit lyckosamt och diskussioner pågår för att kunna enas om en modell för att permanenta förtursreglerna.

§ 43

KS/158/2023

Ändringar och tillägg i kommunstyrelsens delegeringsordning

Beslut

Kommunstyrelsens utskott för vård och omsorg föreslår

Kommunstyrelsen besluta

- att göra föreslagna ändringar och tillägg i kommunstyrelsens delegeringsordning

Beslutet ska träda i kraft och gälla från och med 1 juli.

Ärendebeskrivning

Regeringen har i proposition 2024/25:89 ”En förebyggande socialtjänstlag – för ökade rättigheter, skyldigheter och möjligheter” föreslagit att en ny socialtjänstlag ska träda i kraft 1 juli 2025. Förslaget till ny socialtjänstlag har en helt ny kapitelindelning vilket medför att nuvarande beslutspunkter i delegeringsordningen får helt andra lagparagrafer. Även några nya beslut har tillkommit i förslag till ny socialtjänstlag. Av nyheter som tillkommit kan nämnas socialnämndens befogenhet att besluta om insatser utan individuell behovsprövning och möjlighet att ändra ett beslut till den enskildes nackdel om förhållandena för den enskilde väsentligt förändrats. Även möjlighet att delegera uppgift till utskott gällande hemlighållande av vistelseort och umgängesbegränsning, enligt Lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU, har tillförts. För dessa beslut rådde tidigare delegeringsbeslut, alltså beslut som bara socialnämnden fick fatta.

I samband med förslag till ny socialtjänstlag har också SKR tagit fram en grundmall för delegering, både utifrån SoL och LVU. Sedan tidigare har SKR tagit fram mall utifrån Lag om placering av barn i skyddat boende. Mallarna har använts som stöd och punkter som saknats i nuvarande delegeringsordning har tillförts utifrån mallarna och andra beslutspunkter har rättats eller omformulerats utifrån mall. Mallarna finns bara som stöd och kommunerna måste själva fylla på med beslutspunkter utifrån den lokala kontexten.

Lagförslaget innehåller också en del nya och ändrade begrepp. Som exempel kan nämnas att begreppet bistånd byts ut till ”insatser för personliga behov” och det som tidigare omnämndes som missbruk eller missbrukare heter i förslag till ny socialtjänstlag ”skadligt bruk eller beroende”.

Hela strukturen i delegeringsordningens del V har därför gjorts om och en ny numrering har gjorts. Delegeringsordningens del V har nu först och främst utformats utifrån de lagstiftningar den utgår från. Lagstiftning och paragrafer som följer på varandra medför en bättre och enklare sökbarhet. Första delen innehåller socialtjänstlagens paragrafer, därefter följer Lag om placering av barn i skyddat boende, Lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga, Föräldrabalken, Lag med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare, Lagen om vård av missbrukare osv. Delegeringsordningen avslutas

Nämnd/styrelse

Kommunstyrelsens
Utskott för vård och omsorg

med ett avsnitt med rubriken övrigt där sådant samlats upp som inte kan hänföras till lagstiftning, förordning eller annat kapitel.

Samråd

Kommunstyrelsens delegeringsordning bedöms inte vara en fråga för samråd.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen finner att delegeringsordningen behöver ändras utifrån det förslag som föreligger. Föreslagna ändringar presenteras i form av bilaga till förvaltningsyttrandet där ändringar, borttag och tillägg är särskilt markerade och förtydligande kommentarer har getts.

Förvaltningens beslutsunderlag

Regeringens proposition 2024/25:89. En förebyggande socialtjänstlag – för ökade rättigheter, skyldigheter och möjligheter.

Ekonomiska konsekvenser och förslag på finansiering

Förslag till ändringar i delegeringsordningen bedöms i sig inte innebära ekonomiska konsekvenser.

Beslutsplanering

Ärendet bereds av utskottet för vård och omsorg. Beslut fattas av kommunstyrelsen.

Förvaltningens förslag till beslut

Utskottet för vård och omsorg föreslår kommunstyrelsen besluta om att göra föreslagna ändringar och tillägg i kommunstyrelsens delegeringsordning, förutsatt att riksdagen fattar beslut om ny socialtjänstlag i enlighet med förslag i proposition 2024/25:89.

Föreslagna ändringar och tillägg återfinns som helhet i bilaga 1.

Beslutet ska träda i kraft och gälla från och med 1 juli.

Förslag till beslut under mötet

Birgitta Häggkvist (Vi) yrkar att beslutet, då riksdagen den 20 maj 2025 fattat beslut om ny sociallag, korrigeras genom att text om förutsatt att riksdagen fattar beslut i enlighet med propositionen tas bort.

Beslutsgång

Ordförande frågar om utskottet kan besluta i enlighet med förvaltningens förslag till beslut men med den korrigering som föreslagits.

Finner så.

PROTOKOLL

Sammanträdesdatum

2025-05-21

Nämnd/styrelse

Kommunstyrelsens**Utskott för vård och omsorg****Notering**

Inför beslut i kommunstyrelsen kommer förvaltningens förslag till beslut att korrigeras då riksdagen den 20 maj 2025 fattade beslut om ny sociallag.

Beslutsunderlag

Förvaltningsyttrande 2025-05-13, samordnare Lena Andersson och socialchef Ann-Katrin Lundin

Bilaga till yttrande – Delegeringsordning del V med föreslagna ändringar, borttag och tillägg

Muntligt föredragande, samordnare Lena Andersson

Beslutet skickas till

Socialchef

Kanslichef

Verksamhetschef IFO

Nämnd/styrelse

Kommunstyrelsens
Utskott för vård och omsorg

§ 44

KS/371/2022

Särskilda förordnanden inom socialtjänstens område
Beslut

Kommunstyrelsens utskott för vård och omsorg föreslår

Kommunstyrelsen besluta

- om särskilda förordnanden inom socialtjänstens område enligt följande
1. Kjell-Åke Sjöström (V) och Birgitta Häggkvist (Vi), ledamöter i kommunstyrelsen, förordnas att på nämndens vägnar i brådskande fall fatta beslut enligt lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) vad gäller 6 § första och andra stycket, 6a §, 9 § tredje stycket, 11 § första och andra stycket, 14 § andra stycket punkt 1 och 2, 27 §, 30 § andra stycket samt 31 § och 31 d §.
 2. Kjell-Åke Sjöström (V) och Birgitta Häggkvist (Vi), ledamöter i kommunstyrelsen, förordnas att på nämndens vägnar i brådskande fall fatta beslut enligt lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall (LVM) vad gäller 13 § andra stycket och 18b §.
 3. Kjell-Åke Sjöström (V) och Birgitta Häggkvist (Vi), ledamöter i kommunstyrelsen, förordnas att på nämndens vägnar i brådskande fall fatta beslut enligt lag (2024:79) om placering av barn i skyddat boende vad gäller 4 kap. 1 § första stycket, 4 kap 8 §, 5 kap. 1 §, 5 kap. 4 § första stycket punkt 1 och 2 samt 8 kap. 7§.
 4. Annika Modéen, verksamhetschef, individ- och familjeomsorg (IFO), Carina Lidefjord, enhetschef IFO, Monica Kuronen, enhetschef IFO, Jessica Sundin, enhetschef IFO, Maria Bergqvist, ärendehandledare och Christine Fahlén, ärendehandledare förordnas att besluta enligt 43 § första stycket punkt 2, LVU samt 8 kap. 7 § enligt lagen om placering av barn i skyddat boende.

Om inga förändringar i lagstiftning, politisk organisation eller tjänstemannaorganisation inträffar gäller beslutet under innevarande mandatperiod fram till och med Kommunstyrelsens första sammanträde 2027.

I och med att nytt beslut fattas upphör tidigare beslut KS 371/2022, § 90 med sammanträdesdatum 2024-05-07 att gälla.

Ärendebeskrivning

Av tidigare beslut och ärendebeskrivning framgår att det inom ramen för lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU, lagen om vård av missbrukare i vissa fall, LVM samt lagen om placering av barn i skyddat boende ibland uppstår situationer som kräver omedelbara beslut där utskottets beslut inte kan avvaktas.

Det kan t.ex. gälla ett omedelbart omhändertagande av barn, beslut om omedelbar insats i form av skyddat boende för ett barn eller personer med akut, livshotande tillstånd till följd av långvarigt missbruk.

Eftersom nämndens eller utskottets beslut i sådana fall inte kan avvaktas har lagstiftaren föreskrivit en särskild beslutsordning, ett kompletterande beslutsfattande. Förutom ordförande i ansvarig nämnd kan beslutanderätten förordnas till en eller flera ordinarie ledamöter i ansvarig nämnd.

Ett förordnande skiljer sig från delegation på så sätt att ansvarig nämnd, i detta fall kommunstyrelsen, i ett särskilt beslut måste namnge den eller de ledamöter och tjänstepersoner som förordnandet avser.

I arbetet med framtagandet av en ny socialtjänstlag som väntas träda i kraft 1 juli 2025 har möjligheten att delegera i ärenden enligt LVU utvidgats vilket innebär att utskottet i stället för socialnämnden fått utökade beslutsbefogenheter. De ärenden som avses gäller umgängesbegränsning och hemlighållande av vistelseort. Vidare har ärende gällande umgängesbegränsning vid flyttningsförbud saknats i tidigare beslut gällande särskilda förordnanden och därför lagts till. Enligt lag om placering av barn i skyddat boende har beslut om upphörande av placering lagts till. I dessa ärenden kan inte alltid utskottets beslut inväntas och de behöver därför tillföras till det kompletterande beslutsfattandet i form av särskilda förordnanden.

Det framstår som rättssäkert att alla förordnanden finns samlade i samma beslut.

Samråd

Särskilda förordnanden inom socialtjänstens område bedöms inte vara en fråga för samråd.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer att beslut bör fattas enligt det förslag som föreligger.

Förvaltningens beslutsunderlag

Lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU)

Lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall (LVM)

Lagen (2024:79) om placering av barn i skyddat boende

Nämnd/styrelse

Kommunstyrelsens
Utskott för vård och omsorg
Beslutsplanering

Beslut fattas av kommunstyrelsen.

Förvaltningens förslag till beslut

Utskottet för vård och omsorg föreslår kommunstyrelsen besluta om särskilda förordnanden inom socialtjänstens område, förutsatt att riksdagen fattar beslut om ny socialtjänstlag i enlighet med förslag i proposition 2024/25:89.

1. Kjell-Åke Sjöström (V) och Birgitta Häggkvist (Vi), ledamöter i kommunstyrelsen, förordnas att på nämndens vägnar i brådskande fall fatta beslut enligt lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) vad gäller 6 § första och andra stycket, 6a §, 9 § tredje stycket, 11 § första och andra stycket, 14 § andra stycket punkt 1 och 2, 27 §, 30 § andra stycket samt 31 § och 31 d §.
2. Kjell-Åke Sjöström (V) och Birgitta Häggkvist (Vi), ledamöter i kommunstyrelsen, förordnas att på nämndens vägnar i brådskande fall fatta beslut enligt lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall (LVM) vad gäller 13 § andra stycket och 18b §.
3. Kjell-Åke Sjöström (V) och Birgitta Häggkvist (Vi), ledamöter i kommunstyrelsen, förordnas att på nämndens vägnar i brådskande fall fatta beslut enligt lag (2024:79) om placering av barn i skyddat boende vad gäller 4 kap. 1 § första stycket, 4 kap 8 §, 5 kap. 1 §, 5 kap. 4 § första stycket punkt 1 och 2 samt 8 kap. 7§.
4. Annika Modéen, verksamhetschef, individ- och familjeomsorg (IFO), Carina Lidefjord, enhetschef IFO, Monica Kuronen, enhetschef IFO, Jessica Sundin, enhetschef IFO, Maria Bergqvist, ärendehandledare och Christine Fahlén, ärendehandledare förordnas att besluta enligt 43 § första stycket punkt 2, LVU samt 8 kap. 7 § enligt lagen om placering av barn i skyddat boende.

Om inga förändringar i lagstiftning, politisk organisation eller tjänstemannaorganisation inträffar gäller beslutet under innevarande mandatperiod fram till och med Kommunstyrelsens första sammanträde 2027.

I och med att nytt beslut fattas upphör tidigare beslut KS 371/2022, § 90 med sammanträdesdatum 2024-05-07 att gälla.

Förslag till beslut under mötet

Birgitta Häggkvist (Vi) yrkar att beslutet, då riksdagen den 20 maj 2025 fattat beslut om ny sociallag, korrigeras genom att text om förutsatt att riksdagen fattar beslut i enlighet med propositionen tas bort.

Beslutsgång

Ordförande frågar om utskottet kan besluta i enlighet med förvaltningens förslag till beslut men med den korrigering som föreslagits.

Finner så.

PROTOKOLL

Sammanträdesdatum

2025-05-21

Nämnd/styrelse

Kommunstyrelsens**Utskott för vård och omsorg****Notering**

Inför beslut i kommunstyrelsen kommer förvaltningens förslag till beslut att korrigeras då riksdagen den 20 maj 2025 fattade beslut om ny sociallag.

Beslutsunderlag

Förvaltningsyttrande 2025-05-13, samordnare Lena Andersson och socialchef Ann-Katrin Lundin

Muntligt föredragande, samordnare Lena Andersson

Beslutet skickas till

Socialchef

Verksamhetschef IFO

Sekretariatet

§ 45

KS/183/2025

Insatser utan individuell behovsprövning**Beslut**

Kommunstyrelsens utskott för vård och omsorg föreslår

Kommunstyrelsen, tillika socialnämnd, besluta att

- Insatser utan individuell behovsprövning ska tillhandahållas i Sollefteå kommun i enlighet med sammanställning enligt bilaga till förvaltningsyttrandet.
- Varje insats utan individuell behovsprövning ska dokumenteras på det sätt som framgår av förvaltningsyttrandets bilaga.
- Varje insats ska redovisas på det sätt som framgår av förvaltningsyttrandets bilaga så att insatsernas kvalitet kan följas och säkras.

Beslutet gäller från och med 1 juli, 2025.

Ärendebeskrivning

I den nya socialtjänstlagen, som träder i kraft 2025-07-01, ges kommunerna en befogenhet att tillhandahålla insatser för personliga behov utan föregående behovsprövning. Det är alltså en möjlighet men ingen skyldighet. Syftet med befogenheten är att ge förutsättningar för att erbjuda tidiga och förebyggande insatser på ett enkelt sätt när enskilda vill ha och är motiverade att ta emot insatser. Tidiga insatser bedöms också motverka behov av större och mer omfattande insatser i ett senare skede.

Det finns inga uppställda krav på hur insatserna ska utformas. De kan vara öppna för alla eller individuellt inriktade men även vara inriktade mot vissa grupper, situationer eller problem. Om socialnämnden vill erbjuda en insats utan individuell behovsprövning, så kan nämnden välja om insatsen ska vara öppen för alla eller om den enskilde måste uppfylla vissa villkor för att kunna ta del av den.

De insatser som ges utan individuell behovsprövning ska vara lätt tillgängliga och den enskilde ska kunna vända sig direkt till utföraren för att få del av insatsen. Att enskilda kan söka sig direkt till en insats kan stärka enskildas självbestämmande och även främja att enskilda som kan uppleva att det är krångligt och byråkratiskt att ta del av en insats i det nuvarande systemet söker sig till socialtjänsten. Den som genomför insatser utan individuell behovsprövning ska informera enskilda som vänder sig till verksamheten om möjligheten att ansöka om behovsprövade insatser enligt socialtjänstlagen.

Kommunstyrelsens**Utskott för vård och omsorg**

Dokumentationsplikt är huvudregeln för alla insatser oavsett hur de tillhandahålls vilket innebär att det också gäller insatser utan individuell behovsprövning. Syftet med dokumentationsplikten är bl.a. att stärka den enskildes rättssäkerhet och möjliggöra effektiv tillsyn av verksamheten. Dokumentation behövs även för att följa upp effekterna av olika insatser och att kunna bedöma om de leder till positiv utveckling på sikt och för vilka grupper.

Det finns vissa undantag när det gäller dokumentationsplikt. Skyldigheten att dokumentera ska som i dag inte gälla uppgifter om enskildas personliga förhållanden vid genomförande av rådgivning. Andra uppgifter som behövs för uppföljning, analys och kvalitetssäkring ska dock dokumenteras.

Socialnämnden får därutöver bestämma att uppgifter som kan röja den enskildes identitet inte ska dokumenteras vid genomförande av en insats utan individuell behovsprövning, om det finns särskilda skäl. Särskilda skäl kan vara att behovet av att få vara anonym väger tyngre än att dokumentera individuppgifter. Även om man anser att det finns särskilda skäl så ska även här uppgifter som behövs för uppföljning, analys och kvalitetssäkring dokumenteras.

I beslut om insatser utan individuell behovsprövning ska därför framgå om socialnämnden bedömt att det finns särskilda skäl för att inte dokumentera uppgifter som kan röja enskildas identitet. Bedömningen ska göras för varje insats. Risk- och konsekvensbedömning har genomförts för de insatser som föreslås att ges utan individuell behovsprövning och den kan inte visa på några större risker för enskilda med den dokumentation som föreslås för varje insats.

I Sollefteå kommun ges sedan tidigare insatser utan föregående behovsprövning och utan att dokumenteras. Det är tydligt att det inte är förenligt med den nya socialtjänstlagen och beslut behöver därför fattas, även om det är insatser och verksamhet som redan pågår. Ett intensivt arbete har genomförts för att kartlägga vilka insatser det rör sig om och om det finns uppgifter om de är verksamma och fyller sitt syfte. Bara genom kartläggning och granskning av nuvarande verksamhet har insikt om vikten av att ”ha koll” på sin verksamhet höjt kvalitet och medvetenhet om insatsernas innehåll och dess effekt.

De insatser som nu föreslås att ges utan individuell behovsprövning är alltså inga nya insatser. De är ett urval av insatser som också getts tidigare men de är de insatser som bedöms som viktiga och värdefulla att fortsätta tillhandahålla på ett enkelt sätt för respektive målgrupp.

I takt med att fler insatser identifieras eller utvecklas och bedöms lämpliga att ges utan individuell behovsprövning kommer fler ärenden att bli aktuella för beslut i socialnämnden.

Nämnd/styrelse

Kommunstyrelsens**Utskott för vård och omsorg**

Beslut om insatser utan individuell behovsprövning påverkar inte rätten till behovsprövade insatser.

Samråd

Samråd har inte skett då beslutet i sig inte innebär några förändringar för målgruppernas brukare annat än att de i högre grad kommer att tillfrågas om hur de upplever insatsen samt ges möjlighet att komma med förbättringsförslag.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer att de insatser som föreslås är insatser som medborgarna behöver ha lätt tillgängliga även efter 1 juli 2025. Förvaltningen bedömer att den dokumentation som föreslås för varje insats möjliggör analys och uppföljning så att kvalitet kan mätas, följas och utvecklas.

Förvaltningens beslutsunderlag

Regeringens proposition 2024/25:89. En förebyggande socialtjänstlag – för ökade rättigheter, skyldigheter och möjligheter

Ekonomiska konsekvenser och förslag på finansiering

De insatser som föreslås att ges utan individuell behovsprövning finns tillgängliga redan idag. Det betyder att om insatserna efterfrågas i större eller mindre omfattning så kan det få ekonomiska konsekvenser.

Beslutsplanering

Ärendet bereds av utskottet för vård och omsorg. Beslut fattas av Kommunstyrelsen.

Förvaltningens förslag till beslut

Förutsatt att riksdagen fattar beslut om ny socialtjänstlag i enlighet med förslag i proposition 2024/25:89 så föreslår utskottet för vård och omsorg att kommunstyrelsen, tillika socialnämnd, beslutar

1. Insatser utan individuell behovsprövning ska tillhandahållas i Sollefteå kommun i enlighet med bifogad bilaga 1.
2. Varje insats utan individuell behovsprövning ska dokumenteras på det sätt som framgår av bifogad bilaga.
3. Varje insats ska redovisas på det sätt som framgår av bifogad bilaga så att insatsernas kvalitet kan följas och säkras.
4. Beslutet gäller från och med 1 juli, 2025.

PROTOKOLL

Sammanträdesdatum

2025-05-21

Nämnd/styrelse

Kommunstyrelsens**Utskott för vård och omsorg****Förslag till beslut under mötet**

Birgitta Häggkvist (Vi) yrkar att beslutet, då riksdagen den 20 maj 2025 fattat beslut om ny sociallag, korrigeras genom att text om förutsatt att riksdagen fattar beslut i enlighet med propositionen tas bort.

Beslutsgång

Ordförande frågar om utskottet kan besluta i enlighet med förvaltningens förslag till beslut men med den korrigering som föreslagits.

Finner så.

Notering

Inför beslut i kommunstyrelsen kommer förvaltningens förslag till beslut att korrigeras då riksdagen den 20 maj 2025 fattade beslut om ny sociallag.

Beslutsunderlag

Förvaltningsyttrande 2025-05-11, samordnare Lena Andersson och socialchef Ann-Katrin Lundin

Bilaga till förvaltningsyttrande – Insatser som ges utan individuell behovsprövning i

Sollefteå kommun, samordnare Lena Andersson

Muntligt föredragande, samordnare Lena Andersson

Beslutet skickas till

Socialchef

Verksamhetschefer

Diariet

§ 46

KS/18/2025

Ekonomi- och verksamhetsuppföljning FS, ÄO, IFO och HSV, april 2025

Beslut

Kommunstyrelsens utskott för vård och omsorg tackar för informationen och lägger den till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Verksamhetsuppföljningar per 2025-04-30. Ledamöterna har innan sammanträdet fått ta del av skriftlig ekonomiuppföljning för respektive verksamhet.

Verksamhetschefer och ekonomer medverkar på utskottssammanträdet, redogör för verksamheten samt besvarar frågor och ger förtydliganden.

- Funktionsstöd inklusive socialpsykiatri, verksamhetschef Anders Lundkvist och ekonom Leif Kårén

I verksamhetsuppföljningen redovisas sjukfrånvaro, övertid och schemaläggning. Fråga om varför övertiden är som störst under onsdag och torsdag ställs. Anders har inget svar på detta.

Man jobbar aktivt med att söka sommarvikarier och besöker bland annat gymnasieskolan.

En test med att nedgradera Office-licenserna har genomförts men tyvärr har beräknad inbesparing inte kunnat genomföras då tänkt nedgraderingen inte varit möjlig med nuvarande upplägg och avtal. IT håller på att utreda detta för att se om avtalet kan ändras.

Funktionsstöd redovisar ett resultat på 79 000 kr per 30 april. Vilket innebär att verksamheten ligger inom tilldelad budgetram under årets första tertial. Enheterna för LSS boenden redovisar ett sammantaget budgetunderskott på -763 000 kr. Underskottet orsakas av högre personalkostnader än budgeterat. De främsta anledningarna är höga kostnader för timvikarier och övertid på ett antal gruppboenden under årets första månader. Även området gemensamma stödfunktioner uppvisar ett underskott på totalt -419 000 kr. Underskottet är främst orsakat av kostnader av engångskaraktär och bedöms inte fortsätta i samma riktning under resten av året. Underskotten inom dessa områden uppvägs av överskott inom övriga verksamhetsområden.

Kommunstyrelsens beslut om att 1 % av verksamheternas budget ska levereras som överskott innebär att Funktionsstöd med socialpsykiatri förväntas leverera 1 567 000 kr som överskott. Prognosen just nu ett överskott om 1 568 000 kr. Detta innebär att beslutet om att spara 1 % av verksamhetens budget är uppfyllt. De planerade åtgärderna består av hemtagning av köpt placering inom socialpsykiatri och schemaförändringar på Häggen och Rosengatans gruppboende. Sammantaget bedöms detta sänka kostnaderna med

Kommunstyrelsens**Utskott för vård och omsorg**

1 567 000 kr. Arbetet med att hitta åtgärder är ständigt pågående.

Beslut om att 10 % av investeringsramen ska sparas in innebär för Funktionsstöd med socialpsykiatri förväntas att 9 000 kr av investeringsramen inte ska nyttjas. För närvarande bedöms detta vara fullt möjligt att genomföra.

- *Äldreomsorg, verksamhetschef Conny Uppling och ekonom Hjördis Norrman*
Presentation av Michael Moj, ny områdeschef för äldreomsorgen i ytterområdena.

Enhetschefsomställning pågår i Ramsele.

Testet med nya arbetssättet på Skärvsta med en bemanningsplanerare på plats under onsdag till fredag och en ansvarig för alla enheters schema har hittills bara varit positivt. Utvärderings ska göras för att se om detta ska kunna införas på fler ställen. Dialog pågår med HR om möjlig omorganisering av bemanningshanteringen.

Ökningen av antalet utskrivningsklara i februari oroar utskottet. Conny vet inte orsaken men ser att samma ökning fanns i februari föregående år också.

Sommarplaneringen fortsätter och man arbetar vidare med att fylla på med vikarier där det varit lite besvärligare. Man bedömer att man kommer att klara sommaren, mycket tack vare den positiva respons man fått från 17-åringar när man varit på GB-skolan och informerat. Flera killar är intresserade och har tackat ja till sommarvikariat vilket man är extra glada över. Ytterligare ett besök på GB-skolan kommer att göras i slutet av terminen.

Äldreomsorgen redovisar en budgetavvikelse på plus 100 000 kr per den sista april. Intäkterna har varit närmare 2 miljoner kr högre än beräknat. Största delen är erhållet statsbidrag för Äldreomsorgslyftet som till och med april erhållits med ca 1,5 miljoner kr. Motsvarande kostnad finns under personalkostnader. Personalkostnaderna har varit 2,1 miljoner kr högre än budgeterat. En stor del är avvecklingskostnader personal som är närmare 1,5 miljoner kr. Under månaden har det varit en hög sjukfrånvaro som resulterar i högre sjukfrånvarokostnader samt övertids- och timlönekostnader. Schemaanalyser genomförs på alla enheter kontinuerligt efter varje 6 veckors schemaperiod.

Besparing under 2025 med 1% av budget innebär för äldreomsorgen 3 665 000 kr. Åtgärder för att klara besparingen är:

- Höjda avgifter från sept – 4 månader	600 000 kr
- Förbrukningsmaterial Skärvstagården mfl	400 000 kr
- Minska nattjänster Västra 2 åarb fr 1/7	710 000 kr
- Minska nattjänster Sollefteå 2 åarb fr 1/7	710 000 kr
- Minska övertid	500 000 kr
- Förändring schemaläggning, ex öka samverkan.	745 000 kr

Besparing ska även göras med 10% av investeringsbudget vilket för äldreomsorgen innebär 175 000 kr. Den besparingen bedöms vara fullt möjligt att genomföra.

- Individ- och familjeomsorg; ekonomiskt bistånd, öppenvården, arbetsmarknad och integration, arbetsmarknadschef Sandra Sahlberg, verksamhetschef IFO Annika Modéen och ekonom Leif Kårén

Sandra och Annika har fått i uppdrag att se över en samorganisering av AME och Samcoach. Sandra berättar om uppdraget och vilka vinster man kan se med att genomföra en översyn.

Annika har också i uppdrag att se över öppenvårdens organisationstillhörighet. En avstämning ska hållas innan sommaren och resultatet kommer att redovisas till utskottet under hösten.

Just nu är det, glädjande nog, väldigt få anmälningar på barn och unga. Detta göra att arbetsläget tillåter att en tjänst vakanssätts inom BUF.

Individ- och familjeomsorgen redovisar en budgetavvikelse på -5 552 000 kr för första tertialet 2025. I resultatet ingår en ”att inarbeta” post på -5 765 000 kr. Den största orsaken till att kostnaderna inte ryms inom tilldelad budgetram är att det har varit ovanligt många placeringar på SiS ungdomshem.

Utfallet för helåret 2025 beräknas till, med nuvarande volymer och kända förutsättningar, ett underskott på 12 480 000 kr före vidtagna åtgärder. Vid april månads utgång finns beslutade åtgärder med en kostnadssänkning på totalt 1 376 000 kr. Sammantaget innebär det en prognos på ett underskott för helåret på -11 104 000 kr.

Genomförda kostnadssänkande åtgärder:

- Vakantsatt tjänst på BUF	662 000 kr
- Vakantsatt tjänst på Försörjningsstöd	589 000 kr
- Uppsagda leasingbilar	125 000 kr

- Hälso- och sjukvård, verksamhetschef Sofia Lindahl och ekonom Hjördis Norrman
Regionens beslut kring Sollefteå sjukhus har skapat oro bland personalen vilket har behövt hanteras.

Återupptagit arbetet med rutinen för in- och utskrivningsprocess där man, Sollefteå och Kramfors kommun i Hälsamstrukturen, tillsammans arbetat fram en handlingsplan med aktiviteter och arbetsgrupper för att komma till rätta med efterlevnaden av denna länsgemensamma rutin.

Planen var att försöka vara stafettoberoende även i år men på grund av bemanningstalet har några veckor med stafett bokats. Även i år kommer man att behöva erbjuda ett

Nämnd/styrelse

Kommunstyrelsens
Utskott för vård och omsorg

sommarerbjudande för sjuksköterskorna likt tidigare år. Datumen för erbjudandet har dock justerats något för att mer precist möta behovet.

Hälso- och sjukvård redovisar ett överskott mot budget med 1 010 000 kr till och med april månad. En stor del är personalkostnaderna som är ca 1 miljon kr mindre än beräknat.

Beslutad besparing på 1% av budget innebär 608 000 kr för Hälso- och sjukvård.

Åtgärder om 608 000 kr behöver genomföras, verksamheten har ett överskott på strax över 1 miljon kr till och med april och bedömer att klara besparingen genom:

- Höjda avgifter från sept – 4 månader	50 000 kr
- Projekt God Nära Vård Landsbygd	50 000 kr
- Vakanta tjänster innan rekryteringen är på plats, SSK	300 000 kr
- Vakanta tjänster innan rekryteringen är på plats, Rehab	208 000 kr

Besparing med 10% av investeringsbudget innebär 13 000 kr och bedöms vara fullt möjligt att genomföra.

Beslutsunderlag

Ekonomi- och verksamhetsuppföljningar för Funktionsstöd inklusive socialpsykiatri, Äldreomsorg, Individ- och familjeomsorg inklusive arbetsmarknad samt Hälso- och sjukvård, per den 30 april 2025.

Muntliga redovisningar

Information: Nuläge – Digital signering inom äldreomsorg och funktionsstöd

Beslut

Kommunstyrelsens utskott för vård och omsorg tackar för informationen och lägger den till handlingarna

Ärendebeskrivning

Utskottet har tidigare haft frågor kring den problematik verksamheten haft vid införandet av digital signering. *Conny Uppling, verksamhetschef ÄO, samt Anders Lundkvist, verksamhetschef FS*, besöker utskottet för att berätta om vidtagna åtgärder samt de förbättringar som uppnåtts.

Anders berättar att Funktionsstöd nu haft digital signering i en månad och känslan är bra. Utförandegraden är den samma som när signeringen skedde på papper men uppföljningen är bättre och kan göras snabbare digitalt. Personalen upplever att det är bra då man snabbt kan se om medicinen är signerad eller inte.

Anders tror också att den digitala signeringen kommer att fungera bra under sommaren när verksamheten har många vikarier.

För att få det digitala att fungera har man behövt höja upp internetuppkopplingen på boendena.

Conny berättar att piloten på Solgården genererade lite frågeställningar och att man därför valt att gå tillbaka till dubbelsignering över sommaren.

Vissa enheter har stora problem med uppkopplingen och en förstärkning av wifi behöver göras. Det kommer vara klart innan sommaren men inga förändringar görs under semesterperioden utan man väntar till hösten då man återigen tar bort den dubbla signeringen för att bara använda den digitala.

Utskottet frågar om verksamheten känner att man har rätt IT-stöd för att kunna driva en digitalisering av verksamheten.

Conny svara att man tittar på system för digital hemtjänst men att detta kräver ett stort stöd och expertis från IT. Man har en dialog med berörda chefer och är på väg att införa en Lås- och larmgrupp för att få det stöd som behövs. Man behöver titta på vilka lösningar som är smidigast och vad som passar med de system man redan har. Han anser att samarbetet med IT fungerar bra nu.

§ 48

KS/8/2025

Information: Uppföljning – Valfärdsresan inom äldreomsorgen

Beslut

Kommunstyrelsens utskott för vård och omsorg tackar för informationen och lägger den till handlingarna

Ärendebeskrivning

Conny Uppling, verksamhetschef ÄO, samt Marie Petersson, controller ÄO, besöker utskottet för att berätta den uppföljning som gjorts kring Valfärdsresans påverkan på verksamheten och dess medarbetare.

Valfärdsresan har fyra huvudrubriker och Marie visar uppföljning inom varje område.

Kvalitet

Resultatet vid senaste, år 2024, brukaundersökningar och -bedömningar inom hemtjänst och särskilt boende redovisas. Jämförelse görs mot övriga kommuner i länet samt resultat vid undersökningar år 2022. Vi ligger på andra plats i länet och samtliga mätområden utom ett visar på förbättringar.

Man har också jobbat med boendesamordning, genomförandeplaner, Senior Alert, Palliativa registret, BPSD och kvalitetsdialoger. Arbetet har visat stora förbättringar men är också ett viktigt, pågående arbete som ska fortsätta.

Arbetsmiljö

Målet var att få färre timanställda och fler tillsvidareanställda vårdpersonal. I en jämförelse med år 2022 har verksamheten år 2024 40 fler tillsvidareanställda och 19,42 färre timanställda. Andelen medarbetare som arbetar heltid har ökat från 63 % till 72 %. Sjukfrånvaron har inte minskat så mycket som man önskat, endast med 0,53 %, vilket gör att det kommer vara ett fokusområde under 2025 och 2026.

När det gäller andelen undersköterskor och pensionsavgångar så har andelen undersköterskor sjunkit men färre än beräknat gått i pension.

Förändringar inom schema och medbestämmande har genomförts, till exempel införande av ett fast grundschema, begränsat antal start och stopptider samt medgivande av ledigheter utifrån riktlinje i färdigt schema.

Kompetensförsörjning

Flera utbildningsinsatser har genomförts under åren 2021 till 2024, några finansierade via Äldreomsorgslyftet. Det har utbildats undersköterskor, vårdbiträden, specialiserade undersköterskor och språkombud. Man har också genomfört ledarskapsutbildningar och uppdragsutbildning inom psykisk ohälsa bland äldre.

Nämnd/styrelse

Kommunstyrelsens**Utskott för vård och omsorg**

Digitaliseringen fortsätter. Det som gjort är bland annat att övergå till KAC, installation av digitala lås och införande av onlinehandling. Det som är på gång är bland annat korridorkameror, digital tillsyn under natten inom hemtjänsten samt digital hemtjänst.

Ekonomi

Vår kostnad för per hemtjänsttagare ligger i mitten av länets kommuner och har ökat under perioden 2021 till 2023. Det finns inga tillgängliga belopp för år 2024 men enheten IFO Äldre har aviserat om att de under 2024 gjort fler avslagsbeslut än tidigare vilket borde påverka kostanden positivt. Man har också sett att hemtjänstpersonalen utför relativt mycket tjänster där det inte finns något biståndsbeslut vilket man försöker arbeta bort.

Budget- och schemaanalyser har gjorts under 2024 och 2025. Man har haft minskade kostnader i vårdlagen samt minskade övertidskostnader. Man har även minskat förstärkningskostnaderna och sjuklönekostnaderna.

§ 49

KS/192/2025

Avtalssamverkan – handläggning av ärende inom IFO åt annan kommun inom Västernorrland

Beslut

Kommunstyrelsens utskott för vård och omsorg föreslår

Kommunstyrelsen besluta att

- ingå avtalssamverkan enligt det yttrande som föreligger,
- ge socialchef i uppdrag att underteckna avtal om länsgemensam avtalssamverkan,
- ge enhetschef i uppdrag att underteckna framtida överenskommelser med annan kommun beträffande handläggning av enskilda med utgångspunkt av avtalssamverkan.

Ärendebeskrivning

Inom Individ- och familjeomsorgen händer det ibland att ärenden aktualiseras där bedömning tidigt görs att det finns risk att exempelvis en jävsituation kan uppstå som försvårar handläggningen av ärendet inom den egna organisationen. Ett sätt att säkerställa en korrekt och rättssäker myndighetsutövning i den här typen av situationer är att genom avtalssamverkan ta hjälp av en annan, närliggande kommun i handläggningen av ärendet.

I texten kommer begreppen boendekommun och utförarkommun att användas i beskrivningen av förhållandena mellan parterna i en avtalssamverkan enligt beskrivningen ovan.

Reglerna för avtalssamverkan återfinns i 9 kap 37 § Kommunallagen (KL)

Genom avtalssamverkan ges möjlighet för kommuner att samverka kring sociala insatser, och med sociala insatser menas då alla tänkbara insatser kommunen kan erbjuda till sina invånare. Kommuner kan genom avtalssamverkan sluta avtal om att samarbeta om särskilda uppgifter med syfte att effektivt nyttja resurser och säkerställa att invånare erhåller de bästa möjliga tjänsterna. Inom ramen för avtalssamverkan finns också utrymme att välja om en uppgift helt eller delvis ska utföras av en annan kommun. Huvudmannaskapet kan dock aldrig överflyttas från boendekommunen till en utförarkommun, vilket innebär att det övergripande ansvaret för att säkerställa att uppgiften utförs på rätt sätt i relation till den enskilde alltid vilar på boendekommunen. Boendekommunen kan också återta uppgiften i egen regi om det uppstår problem eller brister vid utförandet av uppgiften.

Avtalssamverkan kan övergripande delas in i två delar

1. avtalssamverkan för myndighetsutövning och
2. avtalssamverkan för kommunala insatser.

Nämnd/styrelse

Kommunstyrelsens
Utskott för vård och omsorg

Vid avtalssamverkan för myndighetsutövning aktualiseras inte frågor om upphandling och konkurrens eftersom det rör frågor som myndigheter enskilt ansvarar för – och inte kan lämnas över till bolag, föreningar eller privata aktörer utan särskilt lagstöd.

Beslutanderätt

Beslutanderätten överförs inte från boendekommunen till utförarkommunen, men anställda hos utförarkommunen kan få rätt att fatta beslut på delegation.

Boendekommunen behåller även ansvaret gentemot tillsynsmyndigheter och enskilda för eventuella fel och brister i handläggning och beslutsfattande. Nämnden hos boendekommunen är således fortsatt ansvarig för att verksamheten bedrivs enligt lag och fullmäktiges riktlinjer, samt för den interna kontrollen och revisionsansvaret för de uppgifter som samverkan avser.

Avtalsinnehåll

Innehållet i avtalen varierar beroende på samverkans syfte och omfattning, men vissa grundläggande punkter bör alltid inkluderas:

- parterna i avtalet
- uppdragstagarens uppgifter
- omfattningen av eventuell extern delegering av beslutanderätt
- ekonomiska villkor
- redovisning
- rutiner för informationshantering
- uppföljning
- avtalstid
- uppsägning

Förvaltningens bedömning

För att skapa trygga förutsättningar för en rättssäker myndighetsutövning i situationer där exempelvis jävsituation riskerar att uppstå inom den egna organisationen, föreslås en avtalssamverkan mellan samtliga kommuner i Västernorrland. Avtalet möjliggör att dessa ärenden kan handläggas av annan kommun inom länet.

Förslaget till avtalssamverkan mellan kommunerna i Västernorrland återfinns i bilaga 2
Samråd

I arbetet för en avtalssamverkan har alla kommuners verksamhetschefer varit delaktiga. I juridiska frågor har information inhämtats från SKR och Ulrika Ekebro, konsult i juridiska frågor inom socialtjänstens område.

Beslutsplanering

Ärendet bereds i utskottet för vård och omsorg och beslutas i kommunstyrelsen.

Ekonomiska konsekvenser och förslag på finansiering

Genom avtalet förbinder sig parterna att som boendekommun stå för eventuella kostnader kopplade till övertid som uppstår i samband med utförandet av uppgifterna som avtalet

**Sollefteå
kommun**

PROTOKOLL

Sammanträdesdatum

2025-05-21

Nämnd/styrelse

Kommunstyrelsens

Utskott för vård och omsorg

omfattar. Därutöver kommer kostnadsansvaret bibehållas för de insatser som eventuellt beviljas under/efter utredning och beslut i aktuellt ärende.

Förvaltningens förslag till beslut

Utskottet för vård och omsorg föreslår kommunstyrelsen besluta att:

- ingå avtalssamverkan enligt det yttrande som föreligger,
- ge socialchef i uppdrag att underteckna avtal om länsgemensam avtalssamverkan,
- ge enhetschef i uppdrag att underteckna framtida överenskommelser med annan kommun beträffande handläggning av enskilda med utgångspunkt av avtalssamverkan.

Beslutsunderlag

Förvaltningsyttrande 2025-05-12, verksamhetschef IFO Annika Modéen och socialchef Ann-Katrin Lundin

Bilaga till förvaltningsyttrande:

Länsgemensam avtalssamverkan; Överlåtelse av handläggning med bibehållet kostnadsansvar inklusive

Bilaga 1 – Överenskommelse om handläggning av ärende åt annan kommun samt

Bilaga 2 – Rutin för handläggning av ärende åt annan kommun

Muntligt föredragande, verksamhetschef IFO Annika Modéen

Beslutet skickas till

Socialchef

Verksamhetschef IFO

Nämnd/styrelse

Kommunstyrelsens
Utskott för vård och omsorg

§ 50

KS/170/2025

Avgifter och taxor inom äldreomsorg, funktionsstöd samt kommunal hälso- och sjukvård
Beslut

Kommunstyrelsens utskott för vård- och omsorg föreslår

Kommunstyrelsen föreslå

Kommunfullmäktige att

- anta avgifter och taxor för insatser enligt Socialtjänstlagen (SoL), Hälso- och sjukvårdslagen (HSL) samt Lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade (LSS).

Nya avgifter och taxor ska gälla från 1 oktober 2025.

Beslutsnotering

Susanne Lindahl (S) avstår att delta i beslutet.

Ärendebeskrivning

Tidigare riktlinjer för tillämpning av avgifter och taxor beslutades av Kommunstyrelsen 7 januari 2020. Riktlinjerna omfattade då avgifter för hemtjänst och särskilda boenden för äldre, samt hemsjukvård. Kommunfullmäktige har därtill separat beslutat om avgifter för hälso- och sjukvård samt funktionsstöd.

Dokumentet har nu omarbetats i sin helhet för att sammanställa och fastställa avgifter och taxor för samtliga insatser inom äldreomsorg och funktionsstöd (SoL), till personer som omfattas av LSS och för insatser och hjälpmedel inom kommunal Hälso- och sjukvård (HSL).

Kommuners rätt att ta ut avgifter regleras i Socialtjänstlagen 8 kap 2-9 §§, Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade 1 kap 18-20 §§ samt Hälso- och sjukvårdslagen 17 kap 1§. Där framgår vilka insatser får avgiftsbeläggas, hur kommunen ska beräkna den enskildes avgift och ett tak på hur stor den totala avgiften får vara.

För beräkningen fastställs först den enskildes nettointkomst. Därefter avräknas skatter och förbehållsbelopp. Med förbehållsbelopp avses boendekostnad samt ett minimibelopp som säkerställer att den enskildes har kvar tillräckliga medel för att tillgodose andra behov och upprätthålla en skälig levnadsnivå. Kvar blir avgiftsutrymmet, det vill säga den ekonomiska förmågan att betala avgifter till kommunen. Det finns utöver detta ett skydd mot allt för höga avgifter, den så kallade maxtaxan. Maxtaxan beräknas utifrån regeringens fastställda prisbasbelopp. För 2025 är högsta avgiftsnivån 2642 kronor.

Nämnd/styrelse

Kommunstyrelsens
Utskott för vård och omsorg

Förslaget på nya avgifter och taxor innebär en förändring av Sollefteå kommuns avgiftsmodell. Förslaget innebär även vissa nya införanden av avgifter, och för vissa redan befintliga avgifter en höjning av beloppet. Det finns även angivet hur avgifterna årligen ska uppräknas i förhållande till prisbasbeloppet.

Det nu framtagna dokumentet för avgifter och taxor innebär att Sollefteå kommun avgiftsbelägger samtliga behovsbedömda insatser där det finns lagstöd för detta. De ej behovsprövade insatser som nämnden kommer att erbjuda enligt ny socialtjänstlag efter den 1 juli 2025 är för närvarande avgiftsfria.

I dokumentet görs även vissa förtydliganden i syfte att motverka tolkningar som riskerar att avgifter räknas olika för lika situationer. Exempelvis anges vilka insatser som ingår i maxtaxan och vad som gäller när den enskilde väljer att avstå enstaka insatser under en kortare period. Det ska vara enkelt att förstå även för den enskilde vad avgiften blir i det enskilda fallet.

Nedan beskrivs de förändringar som förslaget om nya avgifter och taxor innebär.

En ny avgiftsmodell
Beräkningsmodell för avgiftsutrymme förändras

Sollefteå kommun tillämpar idag en lokalt beslutad avgiftsmodell där den enskildes avgiftsutrymme alltid begränsas till 10 % av nettoinkomsten.

Den nuvarande avgiftsmodellen innebär att kommunen sätter ett tak på avgiftsutrymmet som i flera fall är lägre än vad kommunen helt med lagstöd skulle kunna tillämpa. I praktiken "rabatterar" Sollefteå kommun avgifterna för insatser. "Rabatten" gynnar främst de enskilda som har högre inkomster, är sammanboende och/eller har låga boendekostnader.

Sett till kommunerna i landet i övrigt tillämpas inte liknande modell, utom möjligtvis i någon enstaka kommun. I nytt förslag för avgifter och taxor tillämpas inte längre taket på 10 % avgiftsutrymme av nettoinkomsten. Istället tillämpas enbart taket om maxtaxa.

Oavsett avgiftsmodell är enskilda med låga nettoinkomster garanterad en skälig levnadsnivå genom att beräkning av förbehållsbelopp, avgiftsutrymme och maxtaxa reglerar högsta möjliga avgiften i det enskilda fallet. Enskilda med låga inkomster erhåller fortsatt låg eller ingen avgift.

Avgift för hälso- och sjukvård för den som fyllt 85 år

Sollefteå kommun tillämpar idag en lokalt beslutad avgiftsmodell inom hälso- och sjukvården som innebär att den som har fyllt 85 år får avgiftsfria sjukvårdsinsatser. Sett till kommunerna i landet i övrigt tillämpas inte liknande modell, utom möjligtvis i någon enstaka kommun. I det nya förslaget tillämpas avgifter även efter 85-årsdagen.

Avgiften för hälso- och sjukvård räknas alltid ihop med eventuella samtidiga insatser som ges enligt socialtjänstlag. Därför är den enskilde med låga nettointkomster oavsett avgiftsmodell garanterad en skälig levnadsnivå genom att beräkning av förbehållsbelopp, avgiftsutrymme och maxtaxa reglerar högsta möjliga avgiften i det enskilda fallet. Enskilda med låga inkomster erhåller fortsatt låg eller ingen avgift.

Avgifterna räknas upp med prisbasbeloppet

Sollefteå kommuns tidigare avgifter och taxor har i de flesta fall fastställts med ett belopp som sedan legat fast i flera år. Det innebär att Sollefteå kommun, sett till kommuner i länet och landet i övrigt, nu har relativt låga avgifter. För att undvika att fastställa nya priser för ofta eller för sällan, har varje avgift i riktlinjen en planerad uppräknings i förhållande till prisbasbeloppet. På så sätt följer avgifterna prisutvecklingen i samhället på ett bättre sätt.

Förändringar gällande hemtjänst i det ordinära boendet och särskilt boende

Avgiften höjs efter att ha legat på samma nivå en längre tid

Avgiften för hemtjänst är oförändrad sedan 2009, matdistribution sedan 2014 och trygghetslarm sedan 2017. Avgiften för hemtjänst föreslås öka från 350 kronor per timme till 430 kronor per timme för år 2025. För trygghetslarm från 200 kronor till 300 kronor per månad, och för matdistribution från 250 kronor till 350 kronor per månad. Avgifterna kommer därefter att uppräknas årligen utifrån prisbasbeloppet.

Avgift för behovsbedömda insatser tas ut oavsett form av utförande och antal pågående insatser

Serviceavgiften för matdistribution och måltider på serveringskök avser planering, administration av beställning, hantering och utkörning. Tidigare har serviceavgift för måltider på serveringskök har inte alls tagits ut. Gällande serviceavgift för matdistribution har ingen avgift tagits ut om personen samtidigt haft andra hemtjänstinsatser beviljade. Däremot har två personer i samma hushåll fått betala varsin serviceavgift. Den som får måltider genom matdistribution eller på serveringskök betalar med detta förslag alltid en serviceavgift.

Insatsen telefonkontakt har tidigare varit avgiftsfri då den utförs digitalt. Nu föreslås även digitala insatser beläggas med avgift. Att insatser utförs med digitala alternativ kommer att bli allt vanligare. All form av utförande innebär en kostnad för kommunen, och omfattas av kommunens rätt att ta ut avgifter.

Insatsen ledsagning har tidigare haft en avgift på 150 kronor per månad om inga andra insatser samtidigt varit beviljade. Nu föreslås ledsagning alltid avgiftsbeläggas på samma sätt som för övriga hemtjänstinsatser.

Den enda fortsatt avgiftsfria insatsen i det ordinära boendet, som är behovsprövad, föreslås vara dagverksamhet för personer med demenssjukdom.

Möjligheten till avgiftsreducering minskas

Möjligheten till reducerad avgift vid uppehåll av insatser föreslås att minska. Om den enskilde själv väljer att avstå hela eller delar av sina beviljade insatser under en tid som är kortare än 30 sammanhängande dagar görs inget avdrag på avgiften. Tidigare gällde en sammanhängande period om minst 14 dagar. Det förtydligas att detta gäller både för insatser i ordinärt boende och inom särskilt boende.

Undantaget gäller om den enskilde är inlagd på sjukhus, då reduceras avgiften från första dagen precis som tidigare.

Förändringar gällande hälso- och sjukvård

Avgiften för hemsjukvård höjs efter att ha legat på samma nivå en längre tid

Avgiften för hemsjukvård är oförändrad sedan 2019. Avgiften för hemsjukvård föreslås öka från 350 kronor i månaden till 400 kronor i månaden för år 2025. Avgifterna kommer därefter att uppräknas årligen utifrån prisbasbeloppet.

Avgifter för hjälpmedel

Det görs inga förändringar avseende av avgifter för hjälpmedel som beslutades av kommunfullmäktige 2023. Avgifterna är endast inarbetade i dokumentet.

Förändringar gällande Funktionsstöd

Avgift för insatser i Bostad med särskild service

Bostad med särskild service för vuxna som beviljas enligt Socialtjänstlagen får beläggas med avgift för omsorgsinsatser. Det finns två typer av särskilda boenden; för äldre (vård- och omsorgsboende) och för den med funktionshinder (bostad med särskild service). I fråga om avgifter är boendeformerna att likställa med varandra.

Insatser i särskilt boende för personer med funktionshinder är idag avgiftsfria. Det betyder i praktiken att två personer i samma ålder med lika stora behov av omvårdnad kan få betala helt olika avgifter endast mot bakgrund av vilken typ av särskilt boende som beviljats. Nu föreslås en avgift för omsorgsinsatser tas ut även för den som beviljats Bostad med särskild service. Avgifterna uppräknas därefter årligen utifrån prisbasbeloppet.

Avgift för individstöd

Individstöd är idag en avgiftsfri insats. Nu föreslås att den som har insats i form av individstöd betalar avgift på samma grunder och på samma nivå som den som har hemtjänst i det ordinära boendet, det vill säga med 430 kronor i timmen. Avgifterna uppräknas därefter årligen utifrån prisbasbeloppet.

LSS-insatser

LSS-insatser är i grunden avgiftsfria med några undantag. Undantagen gäller att kommunen får ta ut skäliga avgifter för bostad, fritidsverksamhet och kulturella aktiviteter från den som har hel allmän ålderspension, hel sjukersättning, hel

Kommunstyrelsens**Utskott för vård och omsorg**

aktivitetsersättning, hel garantipension eller som har annan inkomst av motsvarande storlek.

Kommunen får även ta ut en ersättning (underhållsbidrag) av föräldrar till barn under 18 som bor i ett annat hem än det egna med stöd av LSS. Föräldrar är även försörjningsskyldiga till dess barnet fyller 21 under förutsättning att de går i skola och saknar egen inkomst. Underhållsbidrag beräknas med stöd av Socialförsäkringsbalken och styrs inte av kommunens egna bestämmelser.

Det föreslås i sak ingen förändring av barn och vuxnas avgifter för bostad, fritid och kulturella aktiviteter. Nivån på avgifterna kvarstår enligt kommunfullmäktiges beslut 2008 och har endast uppräknats till 2025 års nivå. Den enda skillnaden är att avgifterna framledes kommer att räknas upp utifrån prisbasbeloppet istället för konsumentprisindex, så som för alla övriga insatser.

Samråd

Inför politiska beslut om avgifter och taxor har samråd skett med funktionsrättsrådet den 7 april 2025. Samråd kommer att ske med kommunala pensionärsrådet den 27 maj.

Funktionsrättsrådet har lämnat skriftliga synpunkter som biläggs ärendet. Förvaltningen har tagit till sig synpunkterna och har dem med i införandeplaneringen.

Ärendet bereds i kommunstyrelsens utskott för vård och omsorg den 21 maj 2025. Eventuella synpunkter från kommunala pensionärsrådet kommer att delges i samband med att ärendet beslutas i kommunstyrelsen den 3 juni.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer att de nu upprättade riktlinjerna för tillämpning av avgifter och taxor på ett tydligare sätt följer lagstiftningen kring kommunens möjligheter att ta ut avgifter för insatser i socialtjänst, LSS samt hälso- och sjukvård.

En ny avgiftsmodell och tydligare beskrivna avgifter och taxor förenklar informationen till den enskilde om vilka kostnader som följer med beviljade insatser och hur dessa räknas ut i det enskilda fallet.

Förslaget säkerställer att avgifter beräknas på ett jämlikt sätt och behandlas lika oavsett bakgrund till behovet av insats och ålder.

Förvaltningen har tagit hänsyn till barnrättsperspektivet och gör bedömningen att förslaget inte medför någon negativ inverkan på barnets bästa.

Riksdagen kommer den 20 maj 2025 besluta om en ny socialtjänstlag, som planeras att träda i kraft 1 juli 2025. Förvaltningen har säkerställt att den nya socialtjänstlagen inte innehåller några förändringar avseende avgifter.

Nämnd/styrelse

Kommunstyrelsens**Utskott för vård och omsorg****Förvaltningens beslutsunderlag**

Socialtjänstlagen (2001:453)

Lag (1993:378) om stöd och service till vissa funktionshindrade

Socialförsäkringsbalken (2010:110)

Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30)

Ekonomiska konsekvenser och förslag på finansiering

De förändringar som görs gällande Sollefteå kommuns avgiftsmodell innebär ökade inkomster för kommunen. Förändringarna innebär även en förenklad administration som bedöms minska kostnaden för hantering av avgifter.

De förändringar som görs gällande införda och höjda avgifter innebär ökade inkomster för Sollefteå kommun.

Implementering av nya avgifter och taxor innebär endast en försumbar kostnad för administration, och görs inom befintlig budgetram.

Beslutsplanering

Ärendet bereds i utskottet för vård och omsorg den 21 maj 2025.

Beslut i kommunstyrelsen 3 juni 2025

Beslut i kommunfullmäktige 16 juni 2025

Förvaltningens förslag till beslut

Utskottet för vård- och omsorg föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att anta avgifter och taxor för insatser enligt Socialtjänstlagen (SoL), Hälso- och sjukvårdslagen (HSL) samt Lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade (LSS). Nya avgifter och taxor ska gälla från 1 oktober 2025.

Beslutsunderlag

Förvaltningsyttrande 2025-05-12, utredare Hanna Forsberg Sjölander och Cristina Waaranperä samt socialchef Ann-Katrin Lundin

Förslag 2025-05-12 – Taxor och avgifter, Avgifter och taxor inom äldreomsorg, funktionsstöd och hälso- och sjukvård

Muntligt föredragande, kvalitetstrateg Hanna Forsberg Sjölander och Cristina Waaranperä

Beslutet skickas till

Socialchef

Ekonomichef

Utredare

**Sollefteå
kommun**

PROTOKOLL

Sammanträdesdatum

2025-05-21

Nämnd/styrelse

Kommunstyrelsens

Utskott för vård och omsorg

§ 51

KS/8/2025

Återrapportering övriga möten

Beslut

Kommunstyrelsens utskott för vård och omsorg tackar för informationen och lägger den till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Ordförande Kjell-Åke Sjöström (V), vice ordförande Birgitta Häggkvist (Vi) och oppositionsrepresentant Susanne Lindahl (S) delger övriga information från möten som de deltagit vid.

Inget finns att rapportera vid detta möte.

**Sollefteå
kommun**

PROTOKOLL

Sammanträdesdatum

2025-05-21

Nämnd/styrelse

Kommunstyrelsens

Utskott för vård och omsorg

§ 52

KS/74/2025

Rapportering: Ej verkställda beslut enligt SoL och Lss

Beslut

Kommunstyrelsens utskott för vård och omsorg lägger informationen om ej verkställda beslut per den 31 mars 2025 till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Utskottet har tagit del av skriftliga rapporteringar från verksamheterna gällande ej verkställda beslut per den 31 mars 2025.

Beslutsunderlag

Rapportering ej verkställda beslut enligt SoL – Funktionsstöd (KS/74/2025-6)

Rapportering ej verkställda beslut enligt LSS – Funktionsstöd (KS/74/2025-7)

Rapportering ej verkställda beslut enligt SoL – Äldreomsorgen (KS/74/2025-8)

Rapportering ej verkställda beslut enligt SoL – Individ- och familjeomsorgen (KS/74/2025-9)

**Sollefteå
kommun**

PROTOKOLL

Sammanträdesdatum

2025-05-21

Nämnd/styrelse

Kommunstyrelsens

Utskott för vård och omsorg

§ 53

KS/14/2025

Delgivning av handlingar

Beslut

Kommunstyrelsens utskott för vård och omsorg tackar för delgivningen, lägger den till handlingarna och begär att förvaltningen delger sin redovisning till IVO till utskottet vid kommande sammanträde.

Delgivning

Följande handlingar delges utskottet

KS/295/2024-5

IVO Beslut i nationella tillsynen av rättssäkerheten i kommunernas myndighetsutövning för barn och unga (dnr 3.5.1-29760/2024)

Beslut skickas till

Verksamhetschef IFO

Signering

Följande parter har signerat detta dokument

Namn: Birgitta Häggkvist

Datum: 2025-05-26 10:38

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

AC6D1A801E4E509D1284337A687D8760FC0BD8B674E56CA709221D1ADCFB0015

Namn: Susanne Lindahl

Datum: 2025-06-02 07:58

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

AC6D1A801E4E509D1284337A687D8760FC0BD8B674E56CA709221D1ADCFB0015

Namn: Anna-Maria Andersson

Datum: 2025-05-26 10:30

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

AC6D1A801E4E509D1284337A687D8760FC0BD8B674E56CA709221D1ADCFB0015